

MEESTERWERKEN

WEEKBLAD VOOR JONG EN OUD

PRIJS PER NUMMER : 3,50 FRANK

Uitgave van

«DE VLAAMSE BOEKHANDEL», Provinciestraat, 42, ANTWERPEN
(Handelsregister van Antwerpen nr 33.297)

In het licht van de lantaarn

Weet ge dat de fiets door de Chinezen
uitgevonden werd en nog wel
2.200 jaar vóór Christus?

Wie de gewoonte heeft in oude schrifturen te snuffelen komt tot de vaststelling, dat er niets nieuws onder de zon is.

Maar het vernuft moet men in het verre Oosten zoeken. Een van mijn vrienden, die een enige verzameling sloten en sleutels bezit, toonde mij onlangs een hangslot met een geheim mecanisme en hoe ik ook zocht, toch kon ik dit slot open- noch verkrijgen. Welnu, het was een eeuwenoud Chinees hangslot. De Chinezen maken er trouwens aanspraak op, dat zij honderden jaren vóór de Europeanen het buskruit, de drukkunst en het kompas uitvonden. En ook het rijwiel!

Inderdaad, in een oude Chinese kroniek wordt verhaald van een «Zoon des Hemels», die 2.200 jaar vóór Christus een voertuig maakte, dat de «Gelukkige Draak» genaamd werd.

De beschrijving, die van dat voertuig gegeven wordt, stemt tamelijk juist met die van onze fietsen overeen.

Maar wat verder in die aloude kroniek verteld wordt, is de moeite waard om aan te halen:

De «Gelukkige Draak» viel alras in den smaak en niet alleen bij de vertegenwoordigers van het sterke geslacht.

Ook de dames hielden er van, de wijde wereld in te «trappen».

Zelfs was haar geestdrift voor de fiets zo groot, dat zij er steeds mede onderweg waren en haar huiselijke plichten verwaarloosden.

Het ging zover, dat de Zonen des Hemels hun beklag over het geval bij het Keizerlijk Hof deden.

De toenmalige keizer was een man, die de gewoonte had korte metten te maken en hij vaardigde een edikt uit, waardoor strenge straffen opgelegd werden tegen alwie zich nog zou bedienen van den «Gelukkigen Draak».

En stilaan geraakte die geschiedenis van de eerste fietsen in het vergeetboek, tot een snuffelaar de herinnering er aan uit oude schriften opdiepte.

Wat over oude bomen.

Weet ge dat oranje- en appelsienbomen een heel hogen ouderdom bereiken?

In 1908 stierf de aldus genaamde «Grand Bourbon», een boom die in 1421 door de koningin van Navarra te Pampelune geplant werd en bijgevolg 487 jaar oud geworden is.

Florida schijnt het klimaat bij uitnemendheid te bezitten voor genoemde vruchtbomen en het is geen zeldzaamheid er bomen aan te treffen, die er al meer dan vijf duizend jaar vruchten dragen.

Van twee domme mensen en een verstandigen ezel.

Twee reizigers trokken langs een eenzame streek en troffen daar, tot hun niet geringe verwondering, een dolenden ezel aan.

Het duurde niet lang of zij hadden het verdwaalde beest naar zich toegelokt.

— 't Is mijn ezel, beweerde de eerste reiziger, want ik heb het beest het eerst gezien.

— Nu nog schoner, weersprak de tweede reiziger, ik had het eerst geroken, lang vooraleer gij het gezien hadt.

Noch de eerste noch de tweede wou toegeven en zij geraakten aan den slag.

En terwijl zij malkander vastgrepen en schopten en sloegen en over den harden grond rolden, ging het verstandige grauwtje voorzichtig op de vlucht.

En juist zoals te voren moesten de twee reizigers hun weg verder te voet afleggen, maar op den koop toe mankend en jankend van de pijn door de slagen, die zij malkander hadden toegebracht.

IN HET LICHT

JAN DE SCHUUTER

VAN DE
LANTAARN

IN DE
KROON

UITGEVER

L. OPDEBEEK

ANTWERPEN

SWA.

JAN DE SCHUYTER

In het
Licht van de Lantaarn

Folkloristische wetenswaardigheden

Gevolgd door een keuze

SPROOKJES
van de GEBROEDERS GRIMM

Pentekeningen van Edmond VAN OFFEL

Kleuromslag van Jan WATERSCHOOT

L. OP DE BEEK — UITGEVER — ANTWERPEN
1949

Sprookjes van de gebroeders Grimm

Het kasteel van de gouden zon.

Een tovenares bezat drie zonen, die elkander hartelijk liefhadden. Zij was echter bevreesd, dat zij eens haar tovermacht zouden ontroven en, om zulks te voorkomen, veranderde zij den oudste in een arend, die zich op den top van een hoog gebergte ging nestelen. Den tweeden zoon herschiep zij in een walvis en duidde hem de diepe zee tot woonplaats aan. Toen zij den jongste ook in een dier wilde betoveren, was deze haar voor en zocht zijn heil in de vlucht.

Hij had haar horen vertellen, dat een koningsdochter gevangen zat in het kasteel van de gouden zon. Reeds drie en twintig jongelingen hadden het leven verloren, toen zij haar poogden te redden. Maar zulks schrikte den dapperen jongeling niet af en hij besloot alles in het werk te stellen om het meisje te verlossen.

Veel dagen zocht hij naar het kasteel en kwam eindelijk in een uitgestrekt bos; hij bemerkte er twee reuzen, die hem wenkten naderbij te komen.

— Ventje, spraken zij tot hem, wij vechten om een hoed en kunnen niet tot akkoord komen. Daar de mensen verstandiger blijken te zijn, verzoeken wij u te willen oordelen, wien de hoed toekomt.

— Wat is dat voor een hoed? vroeg de jongeling. Is het wel de moeite waard, dat gij om een hoed elkander de stukken van het lijf beukt?

— Dat is geen gewone, maar een toverhoed. Wie hem opzet, kan zich wensen waar hij wil, en op hetzelfde oogenblik is hij er.

— Dan moet gij er eens voor lopen, zei hij. Geef intussen den hoed hier.

De reuzen liepen, dat de grond dreunde. De jongen zette den

hoed op en keek hen na. Toen werd hij bedroefd en zeide zuchtend :
— Was ik toch maar bij de prinses, in het kasteel van de gouden zon.

En zie, nauwelijks had hij dit gewenst, of hij bevond zich boven op een hogen berg, bij den 'ingang van een kasteel.

Onbevreesd trad hij binnen, doorzocht alle kamers en zalen en vond eindelijk de koningsdochter in het laatste vertrek. Hij schrikte. Zij was lelijk als een pad, had diepe rimpels en rood haar. Teleurgesteld vroeg hij, of zij wel de koningsdochter was, van wier schoonheid de ganse wereld sprak.

— Ik ben in dit monster omgetoverd, zei zij. Maar als gij in dezen spiegel kijkt, zult gij mij in mijn werkelijke gedaante aanschouwen.

Zij overhandigde hem een spiegel. Toen hij er een blik in geworpen had, viel hij bijna achterover van bewondering. Nooit had hij volmaakter beeld aanschouwd.

— Wat moet ik doen om u te bevrijden ? vroeg hij.

— Hiervoor moet gij den tovenaar den kristallen kogel voorhouden. Doch ik schrik bij de gedachte, dat gij, evenals de drie en twintig jongelingen, die het vóór u beproefden, zult gedood worden.

— Wees onbevreesd voor mij, antwoordde hij. Zeg mij, waar ik dien kristallen kogel kan bemachtigen.

— Luister dan : Langs den berg stort zich een beek in het dal. Aan den oever woont een bergstier, een wreed beest, waarmede gij zult moeten vechten. Als gij er in slaagt hem te doden, moet gij hem opensnijden ; uit zijn ingewanden zal een vurige vogel opstijgen ; die een gloeiend ei bij zich heeft. In dit ei zit, in plaats van een dooier, een kristallen kogel. Pas echter op, want hij lost alleen het ei in uitersten nood. Alles wat het ei aanraakt, vliegt in brand ; ook het ei en het kogeltje vergaan dan in de vlammen.

De jongeling trad onbeschoornd naar buiten en zocht de beek op. In de verte hoorde hij den stier snuiven en brullen. Een verwoed gevecht ving aan, de berg daverde ervan. Eindelijk dreef de jongeling den stier zijn zwaard in het hart. Hij sneed het dier open, een gouden vogel kwam te voorschijn en wilde wegvliegen. De oudste broeder van den jongeling, die juist als een arend rondom den berg wikte, daalde pijlsnel naar beneden, dreef den vogel naar de zee en viel hem zo verwoed aan, dat hij het ei liet vallen. Het kwam op een visschershut terecht, die in brand vloog. De walvis, tweede broeder van den jongeling, spoot dikke stralen water over het vuur, dat aanstonds uitdoofde. Nu zocht onze vriend het ei ; de schaal was tengevolge der plotselinge afkoeling gebarsten, zodat hij er den kristallen kogel gemakkelijk kon uithalen.

Hij spoedde zich naar den tovenaar en hield hem den kogel voor.

— Mijn macht is vernietigd, zei de tovenaar. Voortaan zijt gij koning van het kasteel van de gouden zon. Met den kogel vermoogt gij ook uw broeders hun menselijke gedaante weer te geven.

De jongeling verloor eerst zijn broeders. Toen liep hij verheugd naar de schone prinses, met wie hij trouwde.

De twee reuzen, in 't bos, lopen nog steeds, ten einde te bewijzen aan wien van hen de toverhoed toekomt.